

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur

DATUM	04-03-2014	REFERENTIE	Lisa Wouters
ONS NUMMER	80F49A8F	DOORKIESNUMMER	3434
NUMMER PS	2014WMC22	E-MAILADRES	lisa.wouters@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Intentieverklaring, Q&A Unesco		

Onderwerp Statenbrief: Unesco Werelderfgoednominatie Romeinse Limes

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

Met deze statenbrief willen wij u op de hoogte stellen van de voortgang van het proces om de Romeinse Limes als Unesco Werelderfgoed te nomineren.

Voorgeschiedenis

In oktober 2010 hebben de provincies Utrecht, Gelderland en Zuid-Holland en het rijk bestuurlijke samenwerkingsafspraken gemaakt over de Romeinse Limes wat betreft behoud, beheer, kennisontwikkeling en bevordering van de publieksontsluiting. Gedeputeerde Staten hebben dit besluit vastgesteld op 18 januari 2011. Provinciale Staten zijn hierover geïnformeerd middels een statenbrief d.d. 8 mei 2012.

In april 2011 is de Limes, op aandragen van de drie provincies (GS-besluit 18 januari 2011), op de voorlopige lijst van door Nederland voor te dragen werelderfgoed geplaatst. De nominatie van de Limes zal een uitbreiding zijn op het bestaande werelderfgoed 'Frontiers of the Roman Empire' en wordt opgepakt in samenwerking met het ontbrekende Duitse deel van de Romeinse Limes.

Zowel de Unesconominatie als de Limessamenwerking met de andere provincies en het rijk zijn als voornemens in de Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U' opgenomen:

- De provincie start samen met andere overheden het voorbereidingsproces voor de nominatie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Limes als UNESCO Werelderfgoed (p12);
- De provincie neemt deel in de landelijke Limessamenwerking, samen met andere provincies en het rijk, en voert in dat kader het gezamenlijke Limesbeleid uit (p12);

Essentie / samenvatting

Voor een succesvolle nominatie is draagvlak essentieel. Daarom is het draagvlak onder gemeenten met de Romeinse Limes binnen hun grenzen het afgelopen jaar verkend en gestimuleerd. Met als resultaat dat op 27 januari j.l. de wethouders van 25 gemeenten, de gedeputeerden van de drie provincies en de minister van OCW de Intentieverklaring Werelderfgoednominatie Romeinse Limes hebben ondertekend. Hierin spreken partijen gezamenlijk de ambitie uit om de Limes op de Werelderfgoedlijst te (laten) plaatsen. Daarnaast maken partijen afspraken over de wijze waarop zij willen samenwerken en wat zij hierin van elkaar (mogen) verwachten. Een belangrijke afspraak is dat onderdelen van de Limes alleen voor nominatie zullen worden voorgedragen indien de betrokken overheden hier overeenstemming over hebben bereikt. Het zal in het verdere proces duidelijk moeten

worden of voor bepaalde terreinen aanvullende ruimtelijke bescherming noodzakelijk is. Het bijgevoegde blad met veelgestelde vragen licht dit en andere aspecten verder toe.

De intentieverklaring is geen onomkeerbaar besluit om de Romeinse Limes te nomineren, maar de vastlegging van intenties; een markering van het feit dat partijen elkaar de hand schudden en samen op weg gaan naar de realisatie van deze gezamenlijke ambitie. Naast de samenwerking met gemeenten zullen op enig moment ook partijen als kennisinstituten, erfgoedinstellingen, maatschappelijke organisaties (o.a. LTO) en (grond)eigenaren bij het opstellen van het nominatiedossier worden betrokken.

Parallel aan het voorbereiden van de werelderfgoednominatie wordt gewerkt aan het vergroten van het publieksbereik, hetgeen eveneens bij zal dragen aan het vergroten en instandhouden van draagvlak voor nominatie. Vanuit de samenwerkende provincies is budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van lokale projecten op strategische plekken langs de Limes om de bekendheid en de zichtbaarheid van de Romeinse Limes te vergroten. Daarnaast is in januari 2014 de Stichting Romeinse Limes Nederland (RLN) opgericht. De RLN zal onder andere als platform fungeren voor het verbinden van de belangrijkste partners rond de Romeinse Limes op het gebied van erfgoed en toerisme, en gezamenlijke communicatie en promotie. In totaal wordt door de provincies en het rijk € 1.025.000,- geïnvesteerd in het publieksbereik voor de Romeinse Limes, waarvan € 175.000,- door de provincie Utrecht. Daarnaast vindt nog matching vanuit het veld plaats.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

De provincie Utrecht streeft naar de werelderfgoedstatus voor de Romeinse Limes in Nederland (Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U'; Strategische agenda provincie Utrecht 2011-2015, Utrecht topregio). De Nederlandse Limessamenwerking, waar de provincie Utrecht deel van uitmaakt en welke beleidsdoelen zij deelt, heeft naast nominatie van de Limes als werelderfgoed, het vergroten van de bekendheid van de Limes door het zichtbaar en beleefbaar maken als belangrijk doel.

Financiële consequenties

Er worden geen financiële kwesties voorgelegd. Het Utrechtse deel van de benodigde financiën voor het nominatieproces tot en met 2015 (maximaal € 100.000) is gedekt vanuit bestaande erfgoedbudgetten en belegd in de Nederlandse Limessamenwerking. Het Utrechtse deel van de benodigde ureninzet is geborgd in de jaarplanning van de provinciale accounthouder Nederlandse Limessamenwerking.

Vervolgprocedure/voortgang

Vóór 1 november 2014 moeten de provincies uitgebreide informatie verstrekken aan het rijk over de uniciteit van het erfgoed, de draagkracht voor de instandhouding en het draagvlak voor de nominatie (brief 'Volgordebepaling nieuwe Werelderfgoednominaties' d.d. 15 oktober 2013). Aan de hand van de gevraagde informatie, die geen definitieve versie betreft maar een prognose, zal het rijk bepalen in welke volgorde Nederland de komende jaren nominaties voor de Werelderfgoedlijst bij Unesco zal indienen. Bij de beoordeling wordt een inschatting gemaakt van de slagingskans en wordt het meest geëigende moment van nominatie bepaald, mede in relatie tot andere nominaties. De vaststelling van de volgorde van kandidaten zal vóór het begin van 2015 aan de kandidaten bekend worden gemaakt. De drie provincies houden 2018 aan als streefdatum voor de benoeming tot werelderfgoed.

Om te komen tot de gevraagde informatie zal worden samengewerkt met de gemeenten en met de Duitse partners (de deelstaten Nordrhein-Westfalen en Rheinland-Pfalz). Om laatstgenoemde samenwerking vorm te geven zullen Nederland en Duitsland naar verwachting in juli 2014 een samenwerkingsovereenkomst tekenen.

Wij zullen u op de hoogte houden van belangrijke ontwikkelingen in het nominatieproces van de Romeinse Limes; de eerstvolgende keer zal in het najaar 2014 zijn, naar aanleiding van de beantwoording van de brief 'Volgordebepaling' van het rijk.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,